

A 1783/hållbart

Käsittelijä Kestävä Pohjola -valiokunta

Kestävä Pohjola -valiokunnan mietintö, joka koskee

jäsen ehdotusta pohjoismaisten ympäristörahoitusinstrumenttien vahvistamisesta

Ehdotus

Kestävä Pohjola -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se toteuttaa Ruotsin puheenjohtajakaudella 2018 luvatus selvityksen pohjoismaisen ympäristörahoituksen rakenteesta, jonka perustana ovat NIB, NEFCO ja NDF.

että se järjestää yksityisille ja julkisille ilmastosijoittajille kohtaamispaikkoja, joissa ne voivat edistää kumppanuuksia ja neuvotella ilmastoinvestointien yhteisistä standardeista, sekä selvittää tiedontarvetta ympäristömyötäisistä investointimahdollisuuksista investointien ympäristö- ja ilmastovaikutusten näkyvöittämiseksi.

Taustaa

Pohjoismaat ovat Pariisin sopimuksen vuoden 2030 ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tehtävien ympäristötoimien ja -innovaatioiden kärjessä. Tätä osaamista meidän tulee yhdessä edistää globaalisti, paitsi muiden hyödyksi ja kehityksen vuoksi, myös oman etumme tähden.

On todettu, että jo pelkästään EU:n alueella tarvitaan vuosittain 170 miljardin lisäinvestoinnit, jotta Pariisin sopimuksen vuoden 2030 tavoitteet saavutetaan. Globaalisti tarvittavien toimien on oltava vieläkin mittavampia, ja innovaatioiden tulee olla kaikkien toimien keskiössä. Erilaiset julkiset rahoitusvälineet ovat tärkeitä, kun markkinoita kehitetään ja yksityisten sijoittajien mielenkiinto herätetään innovaatioita ja kaupallistamishankkeita kohtaan.

Pohjoismaiden neuvostolle raportin laatinut Norjan entinen ilmasto- ja ympäristöministeri Tine Sundtoft kertoi 17. huhtikuuta 2018, että vihreään talouteen siirtymiseen tarvitaan kipeästi sekä yksityistä että julkista pääomaa. Sundtoft esitteli Pohjoismaiden neuvostolle ja Pohjoismaiden hallituksille vuoden 2017 lopulla raportin *Pohjoismaat vihreässä murroksessa – enemmän kuin naapureita*, joka sisältää 12 strategista yhteistyöehdotusta. Pohjoismaiden tuen antamiseksi EU-komission työlle kohti vihreämpiä rahoitusmarkkinoita Sundtoft ehdotti, että Pohjoismaiden ympäristö- ja ilmastoministerit järjestävät huippukokouksen, johon kutsutaan pohjoismaisia avain-toimijoita.

Sundtoft muistutti, että tarvitaan laajaa yhteistyötä, kun kehitetään yhteisiä määritelmiä ja standardeja ympäristöä säästävälle investoinneille ja investointituotteille. Sundtoftin mukaan myös täällä Pohjolassa tarvitaan selkeää ja vertailukelpoista tietoa ympäristömyötäisistä investointimahdollisuuksista sekä ympäristöön ja ilmastoon kohdistuvista riskeistä.

Pohjoismaista ympäristö- ja ilmastoyhteistyötä koskevan strategiaselvityksen ja vihreään talouteen siirtymisen valossa on syytä kerätä tietoa ympäristöä säästävistä investoinneista, mutta myös koota konkreettisesti yhteen Pohjoismaissa tehdyt ilmastoinvestoinnit. Siksi Pohjoismaiden neuvoston keskiryhmä kehottaa Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajamaata Ruotsia toteuttamaan luvatus selvityksen pohjoismaisten ympäristö- ja ilmastorahoitusyhtiöiden rakenteesta. Vaihtoehtoisesti se ehdottaa, että Pohjoismaiden ministerineuvosto toteuttaa luvatus hankkeen.

Pohjoismaiden hallitukset eivät ole päässeet yksimielisyyteen Pohjoismaiden kehitysrahastolle (NDF) myönnettävästä lisärahoituksesta, ja siksi laitoksen tulevaisuus on vaakalaudalla, vaikka esimerkiksi YK on kehunut sen Nordic Climate Facility -rahoitusvälinettä.

Näin ollen Pohjoismaiden hallitusten onkin aika yhdessä panostaa ilmastoinvestointeihin sekä luomalla kohtaamispaikkoja yksityisille ilmastosisjoittajille että turvaamalla pohjoismaisten laitosten tulevaisuus. Vihreä pohjoismainen pankki voisi tulevaisuudessa hoitaa tehtäviä, joita Pohjoismaiden Investointipankki (NIB), Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö (NEFCO) ja Pohjoismaiden kehitysrahasto (NDF) hoitavat nykyisin tahoillaan.

Valiokunnan näkemykset

Valiokunnan mielestä ehdotus on varsin relevantti – etenkin, jos otetaan huomioon IPCC:n viimeisin raportti, jossa korostetaan ilmastonmuutoksen entistä määrätietoisemman torjumisen tärkeyttä. Valiokunnan mielestä Pohjoismaiden tulee näyttää tietä, edistää tehokkaita sijoituksia ilmastotyöhön ja pyrkiä määrätietoisesti turvaamaan hyvä sijoitusympäristö, joka perustuu läpinäkyviin standardeihin sekä ympäristötietoon, joka näkyvöittää sijoitusten ympäristö- ja ilmastovaikutuksia. Valiokunta korostaa kumppanuuksien kehittämisen sekä pohjoismaisen ja maailmanlaajuisen yhteistyön tärkeyttä. Pohjoismaiden tulee edistää laajempaa kokemustenvaihtoa kolmen pohjoismaisen ympäristörahoitusyhtiön ja erityisesti sijoittajien välillä.

Helsingissä 3. syyskuuta 2019

Anders Kronborg (S)

Angelika Bengtsson (SD)

Anna-Kaisa Ikonen (kok.)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Ingalill Olsen (A)

Ketil Kjenseth (V)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Liselott Blixt (DF)

Thomas Jensen (S)

Tillie Martinussen (SP)

Vilhjálmur Árnason (Sj.)

Willfred Nordlund (Sp)

Åsa Karlsson (S)